

Motion till riksdagen 2005/06:Ub437

av **Inger Jarl Beck m.fl. (s)**

Turismutbildning

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att högskoleutbildningen inom hotell- och restaurangområdet bör förändras så att den möter de krav som ställs i branschen i dag.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om forskning kring turism.

Motivering

Turismindustrin är en bransch med stark tillväxtpotential. Den omsätter 2,6 procent av BNP och skapar många arbetstillfällen. Turismen är också en viktig del av andra näringar och påverkar således utvecklingen inom andra branscher. Hotell- och restaurangnäringen är ett exempel på en näringssektor där turismen spelar en avgörande roll.

Turismnäringen har dock på senare år genomgått stora förändringar. Utvecklingen har påverkats av globaliseringen av näringslivet, nya krav på ledarskap samt ökade krav på branskmässig kompetens. Tidigare har den svenska turistmarknaden till stor del varit relativt nationell: majoriteten av företag har varit svenskägda, samtidigt som den svenska hotell- och restaurangnäringen länge har dominerats av mindre företag, med en trogen kundskara och traditionella produkter. På senare år har situationen förändrats: ett stort antal hotellkedjor har sålts till utländska företag och många enskilda hotell har sålts till de stora kedjorna. Restaurangbranschen befinner sig också i en stark förändringsprocess.

Internationella erfarenheter visar att det är de professionellt ledda stora kedjeföretagen som vinner marknadsandelar på bekostnad av de mindre företagen, som i sin tur får allt svårare att klara sig. För att klara av att möta de nya krav som ställs inom turistnäringen måste svenska företag i framtiden ledas på ett professionellt sätt av personer med utbildning som motsvarar de krav som ställs i den nya branschsituation som hotell- och restaurangnäringen opererar. Svenska företag i denna bransch måste konkurrera med stora kedjor

Fel! Okänt namn på

som ofta har utländsk personal i ledningspositioner med utbildning anpassad till de nya omständigheterna. I dag finns tyvärr brister när det gäller tillgång till utbildning på högskolenivå i Sverige som kan matcha dessa behov.

Även om branschorganisationerna de senaste åren arbetat för att utveckla och kvalitetsstärka gymnasieutbildningen inom hotell- och restaurangbranschen så finns det fortfarande brister på universitetsnivå. De utbildningar som finns – t ex i Grythyttan – är mer inriktade på restaurangsidan av branschen medan stora delar av hotelldelen samt företagsledningskunskap lämnas utanför. Många inom branschen menar dessutom att situationen har försämrats på senare år. Exempelvis finns det ingen professur inom området.

Om Sverige fullt ut ska kunna ta tillvara den tillväxtpotential som finns inom den expanderande turistindustrin är det nödvändigt med ett utbildningsutbud på högskolenivå som matchar de kompetensbehov som finns inom branschen. Detta innefattar bl.a. ett kundorienterat, kompetenshöjande synsätt snarare än de traditionellt produktionsorienterade befattningsutbildningarna. Produktionsinriktningen innebär ofta att kundorienterade kunskaper som psykologi, marknadsföring, språk, processtänkande, kvalitetsstyrning och ekonomi utelämnas trots att de fyller en viktig funktion i branschen. För att klara de framtida kraven i branschen måste utbildningsmöjligheterna både ändra inriktning och höjas kvalitetsmässigt.

För att vi fullt ut ska ta tillvara turismnäringens tillväxtpotential måste svenska företag och arbetstagare kunna konkurrera med de stora internationella företagen. Forskning och utbildning fyller här en viktig funktion. De medel och resurser som finns till förfogande för att uppnå detta mål måste utnyttjas optimalt. Det är också viktigt att den forskning som utförs på området görs i samklang med branschens behov. Det kan därför finnas skäl till ett se över samordningsmöjligheterna mellan turismnäringen och högskolorna i dag.

Stockholm den 30 september 2005

Inger Jarl Beck (s)

Anita Jönsson (s)

Hillevi Larsson (s)